

STATUTÁRNÍ MĚSTO OPAVA

MMOPX025Y30G

Horní nám. 69, 746 01 Opava
Ing. Tomáš Navrátil
primátor
statutárního města Opavy

Váš dopis zn:

Ze dne:

Naše značka: MMOP 5532/2024 / PRIM

Vyřizuje: Mgr. Bc. Silvie Vltavská

Pracoviště: Kancelář primátora

Telefon: 553 756 209

Fax:

E-mail: silvie.vltavska@opava-city.cz

Datum: 10.01.2024

Vážený pan

Odpovědi na dotazy vznesené na jednání Zastupitelstva statutárního města Opavy dne 11. 12. 2023

Vážený pane [REDACTED],

na jednání Zastupitelstva statutárního města Opavy dne 11. 12. 2023 jste v bodě Dotazy, podněty a připomínky občanů vznesl několik dotazů, ke kterým Vám sděluji následující:

- 1) Zastupitelstvo svolává primátor města v souladu se zákonem o obcích a navrhuje program dle aktuálně řešených záležitostí města. Program je dle zákona zveřejňován na úřední desce a nad rámec na webu města.
- 2) Socha anděla – Jitro. Jedná se o kamennou kopii originálu, která byla osazena na původní místo v Městských sadech. Více informací Vám zasílám v příloze.
- 3) Socha Opava – zničená Opava. Pod tímto názvem nebyla dohledána žádná socha v Opavě, ale pravděpodobně jste měl na mysli sochu Lípa svobody. Informace k ní Vám zasílám v příloze.
- 4) Blešárna. Váš podnět týkající se vybudování „Blešárny“ na Rybím trhu bereme na vědomí a budeme se jím zabývat v rámci projektového týmu Veřejný prostor.
- 5) Grafitti na hřbitovní zdi. Není v silách města zabránit, aby se grafitti objevovaly na volně dostupných plochách. Je nám líto, že vandalové ničí i tato pietní místa. Snažíme se grafitti postupně odstraňovat, což ale nezabrání vandalům v opětovnému ničení nejen majetku města.
- 6) Studie. Vytvoření studií je iniciováno na základě plánu rozvoje města, prochází schvalovacím procesem, je hrazeno z rozpočtu města a smluvní vztah je zveřejněn v registru smluv (<https://smlouvy.gov.cz/>). Studie jsou potřebné pro budoucí přípravu projektových dokumentací a jako podklad pro případné dotační tituly. Vedení města vždy zvažuje, zda je studie přínosná pro rozvoj města. V případě zájmu o seznam studií můžete osobně navštívit odbor hlavního architekta na Hlásce.

S pozdravem

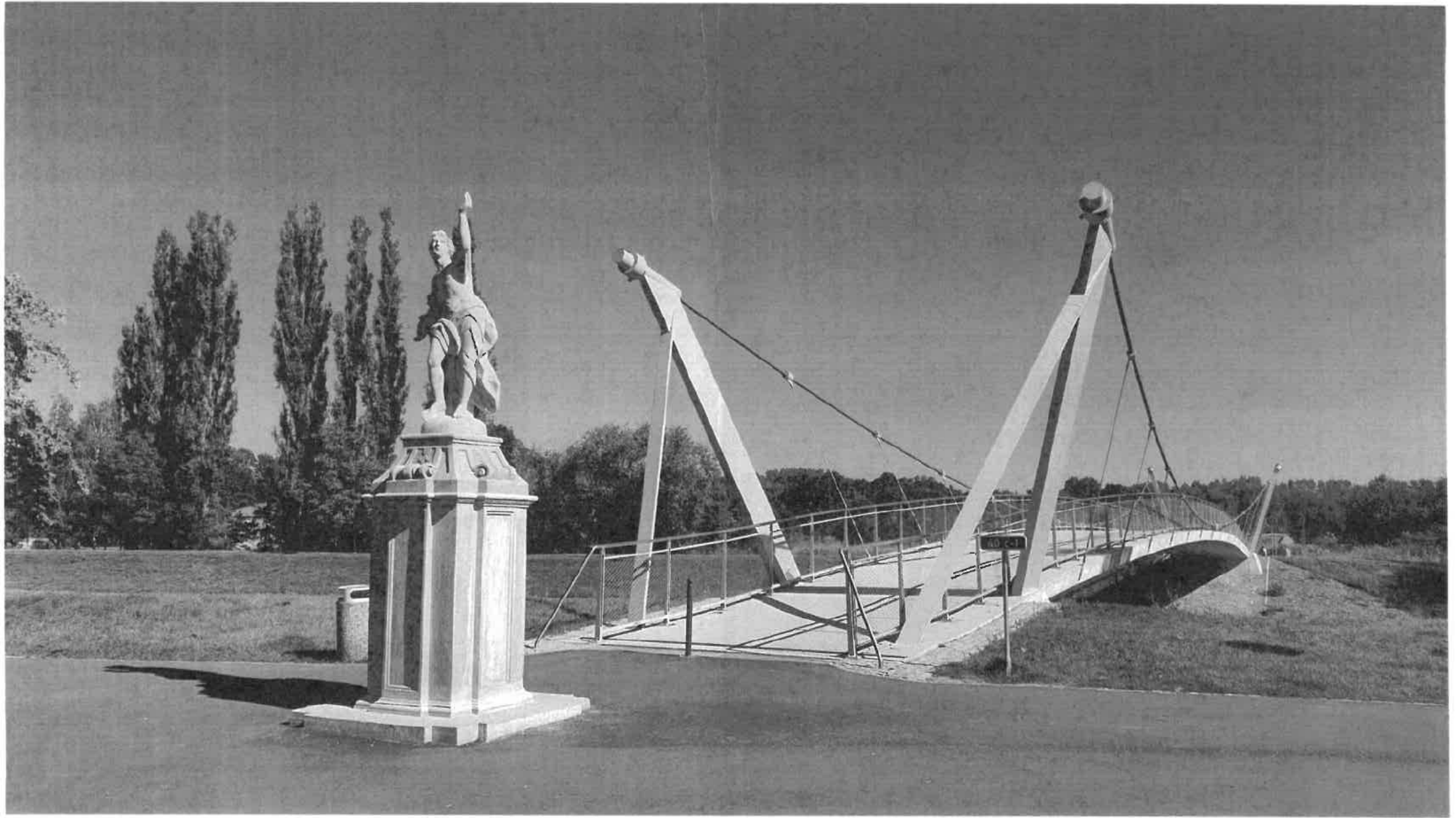
Ing. Tomáš Navrátil
primátor

STATUTÁRNÍ
MĚSTO OPAVA

Horní náměstí 69
746 01 Opava

—3—

Lokalizace: park Joy Adamsonové, parc. č. 2491, GPS: 49.935046349, 17.89449966
 Autor: Sylva Lacinová, spoluautor ing. arch. Lubor Lacina
 Datace: 1970
 Materiál: žula, tepaný měděný plech

Když byla v říjnu roku 1965 uzavřena soutěž na návrh sochařského pomníku osvobození Opavy, nebyl na první místo z devíti účastníků vybrán nikdo. Podle poroty ani jedno dílo nevyjadřovalo ideový záměr myšleného pomníku. Druhou cenu získalo dílo sochaře Brože a architekta Heisera z Havířova a plastika sochařky Sylvy Lacinové a jejího bratra architekta Lubora Laciny z Brna. Oba uchazečské týmy postoupily do dalšího kola. Plastiku nakonec vytvořila Sylva Lacinová v roce 1968. K osazení na místo určené na náměstí Osvoboditelů došlo až v roce 1970.

Krychle je vyrobena z tepaného a svařovaného měděného plechu. Její

vykrajované oblé abstraktní útvary jsou neseny vysokým středovým pilířem ze skládaných leštěných žulových ploten. Každá ze čtyř stran je věnována alegorickému tématu války – jejich hrůz a pozdějšího očekávání lepší budoucnosti města: Krajina mrtvého slunce se střední proláklinou zapadajícího slunce v podobě rozvinutého květu, Krajina vycházejícího slunce, Krajina klíčení, Krajina Osvobození. Reliéfy symbolizují strukturu krajiny, geologické vrstvení, rozestupy kopců, letící mraky, oblohu s ptáky.

Normalizační garnitura 70. let 20. století abstraktní dílo vnímala s nelibostí. Pro svou neobvyklou formu i námět bylo funkcionáři označeno jako kontrarevoluční čin. V dobovém tisku se dochoval komentář, který mluví za vše: „Výtvarné dílo, které stojí na náměstí Osvoboditelů, je abstraktní a přímo nevyjadřuje osvobození města Sovětskou armádou. Naše město, ..., by však mělo mít pomník, kterému budou občané lépe rozumět.“

Nakonec musel pomník v roce 1980 ustoupit novému dílu – Rudoarmějci, památníku osvobození od Ivana Kalvody a Jaroslava Hampla (č. k. 60), který zase musel v nově upraveném náměstí v roce 2007 ustoupit replice fontány J. M. Olbricha. Krychle byla přemístěna do Městských sadů a od té doby označována názvem „Lípa svobody“.

V roce 2008 byla plastika silně poničena zlodějem kovů, který z vnitřní strany vystříhal a odvezl do sběru téměř třetinu plochy reliéfu. Po zjištění tohoto činu bylo dílo demontováno a odborně opraveno pasířem a sochařem Pavlem Strakošem z Hradce nad Moravicí. Od roku 2009 je nově přemístěno do parku Joy Adamsonové. Dílo je některými odborníky pokládáno za jednu z nejlepších realizací, kterou sochařka Sylva Lacinová vytvořila. Monumentální plastika dokonale ovládá okolní prostor, působí silně v odkazu na hrůzy války i lyricky v propojení s okolním městským prostředím.

Lokalizace: Městské sady, parc. č. 2031/1, GPS: 49.950853544, 17.889879985
 Autor: Johann Friedl
 Datace: 1808
 Materiál: jemnozrnný pískovec

Socha alegorie Jitra má své místo uprostřed aleje při vstupu do Městských sadů z ulice U Opavice, nedaleko fotbalového stadiónu.

Do Městských sadů byla umístěna v souvislosti s jejich založením. Ještě před rokem 1797 byl prostor za střešnicí pustý a holý. Protože se na střešnici a v jejím okolí často konaly slavnosti, hudební večírky a královské střelby, rozhodla se městská rada v čele s purkmistrem Johannem J. Schösslerem proměnit tento prostor na okrasný park. V roce 1797 poslali statkáři z okolí Opavy sazenice stromů, z městských lesů ve Skřipově byly dovezeny jedle, borovice a modřiny. Kníže Lichtenštejn daroval cizokrajné stromy a keře ze svého parku ve Valticích. V roce 1807 byl na konci lípové aleje vztyčen obelisk a roku 1808 byla do parku umístěna socha Jitra. Kromě této sochy byly v parku umístěny i sochy bohyně Ceres a Neptuna z opavských zrušených kašen. Kamenná socha Neptuna se ztratila v průběhu času a liténová socha Ceres byla na počátku 21. století přesunuta do prostoru před bývalou Komerční bankou na Ostrožné ulici. Socha Jitra tak byla prvním a nyní i posledním pozůstatkem dříve bohaté sochařské výzdoby opavských Městských Sadů.

Dnes nazývaná socha Jitra však původně byla sochou anděla na průčelí jezuitského kostela sv. Vojtěcha na Dolním náměstí, ze kterého byla při přestavbě sejmuta a přetvořena do dnešní podoby sochařem Johannem Friedlem, který dostal za svou práci 40 zlatých.

Vzhledem ke špatnému stavu této cenné památky v posledních letech bylo v roce 2010 přistoupeno k její opravě. Zrestaurovaný originál je od roku 2011 trvale umístěn v expozici v Historické výstavní budově slezského zemského muzea. V roce 2012 byla dokončena kamenná kopie originálu, na jejíž přípravě se krom restaurátora Tomáše Skalíka zásadní měrou podílel sochař Jan Šnébergr. Kopie bude v budoucnu osazena zpět na původní místo v parku.